

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Olsztynie

LOL-4101-24-03/2012

Olsztyn, dnia 28 lutego 2012 r.

**Pani
Marzenna Supranowicz
Wójt Gminy Pozezdrze**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Olsztynie przeprowadziła kontrolę realizacji przez Gminę Pozezdrze („Gminę”) programu „Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej w Regionie Wielkich Jezior Mazurskich-MASTERPLAN dla Wielkich Jezior Mazurskich” („Program MASTERPLAN”).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli, podpisanym 26 stycznia 2012 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Pani Wójt niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, ocenia działalność Gminy w zakresie objętym kontrolą. Ocenę tą uzasadniają następujące ustalenia kontroli:

- właściwe było przygotowanie finansowe Gminy do realizacji zadań w zakresie budowy infrastruktury wodno-ściekowej na terenie Gminy;
- prawidłowo oraz z uwzględnieniem wymogów udzielania zamówień publicznych, wydatkowano środki finansowe na realizowane inwestycje wodno-kanalizacyjne; .
- osiągnięto zakładane efekty rzeczowe,
- rzetelnie ewidencjonowano poniesione wydatki inwestycyjne oraz osiągnięte efekty rzeczowe w postaci środków trwałych.

Nieprawidłowości i uchybienia dotyczyły natomiast:

- nierzetelnego egzekwowania od dwóch podmiotów obowiązków wynikających z zawartych umów.
- nieterminowego regulowania płatności na rzecz dostawców realizujących poszczególne usługi w zakresie zadań inwestycyjnych.

---

¹ Dz. U. z 2012 r., poz. 82 ze zm.

- opóźnień w realizacji przez Gminę zadania inwestycyjnego w miejscowościach Przytuły i Kuty, określonego w umowie o dofinansowanie zawartej z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie („WFOŚiGW” lub „Instytucja Pośrednicząca”).
1. W latach 2007-2011 Gmina realizowała trzy inwestycje w zakresie budowy infrastruktury wodno-ściekowej. Kontrolą NIK objęto dwie z nich, realizowane w ramach Programu MASTERPLAN w miejscowościach Stręgielek i Krzywińskie oraz Przytuły i Kuty. W ramach przygotowań organizacyjnych do inwestycji opracowano kosztorysy inwestorskie oraz dokumentację projektową, a Wójt wydał wymagane decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz uzyskał decyzje Starosty zatwierdzające projekty budowlane i udzielające pozwoleń na budowę. Gmina zapewniła też środki finansowe na realizację tych inwestycji, ujmując je w planach finansowych na lata 2008-2011. W dniu 27 sierpnia 2010 r. zawarto również umowę z Instytucją Pośredniczącą o dofinansowanie w ramach Programu MASTERPLAN. Przewidywała ona uzyskanie środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w kwocie 4.474,9 tys. zł (66,5% wydatków kwalifikowanych), przy wkładzie własnym 2.254,3 tys. zł (33,5%). Umowa zakładała wybudowanie 24,5 km sieci kanalizacji sanitarnej, 10,7 km sieci wodociągowej oraz przebudowę oczyszczalni ścieków. Na uzupełnienie udziału własnego w finansowaniu inwestycji Gmina otrzymała od Instytucji Pośredniczącej pożyczkę ze środków krajowych w kwocie 2.300,00 tys. zł, z obowiązkiem zakończenia realizacji dwóch zadań inwestycyjnych do 31 lipca 2011 r. i przedstawienia rozliczenia do 31 sierpnia 2011 r. Gmina nie dotrzymała jednak tych terminów, pomimo że § 6 pkt 1 ust. 4 umowy przewidywał iż w takiej sytuacji może być ona przez WFOŚiGW wypowiedziana, a nie spłacona kwota pożyczki wraz z odsetkami, postawiona w stan natychmiastowej wymagalności. Biorąc to pod uwagę, dopiero w trakcie kontroli NIK, wystąpiono do WFOŚiGW o zmianę warunków umowy w tym zakresie.
  2. Analiza dokumentacji dotyczącej udzielenia dwóch zamówień publicznych wykazała, że prawidłowo dokonano wyboru wykonawców robót budowlanych dla pierwszego zadania (inwestycja realizowana w miejscowościach Stręgielek i Krzywińskie) oraz dokumentacji projektowo-kosztorysowej dla drugiego zadania (w miejscowościach Kuty i Przytuły). Zastosowano właściwy tryb postępowania (przetarg nieograniczony) przewidziany w ustawie z 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych² („Pzp”). Postępowania zostały prawidłowo udokumentowane, a umowy z wyłonionymi wykonawcami Gmina zawarła w wymaganych terminach. Zgodnie z art. 4 pkt 8 ustawy Pzp, zlecając opracowanie studium wykonalności, aktualizację dokumentacji technicznej, nadzór inwestorski oraz usługi konsultacyjne, nie stosowano procedur tej ustawy, gdyż wartość zamówień nie przekraczała wyrażonej w złotych równowartości kwoty 14 tys. euro.
  3. Gmina osiągnęła planowane efekty rzeczowe pierwszego zadania, określone w umowie o dofinansowanie. Oddano do użytku sieć wodociągową o długości 3401 m i kanalizacji sanitarnej o długości 8151m w miejscowościach Stręgielek i Krzywińskie. Inwestycję zrealizowano zgodnie z zatwierdzonym projektem budowlanym, warunkami pozwolenia na budowę oraz przepisami ustawy z 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane³. Prawidłowo zorganizowano proces budowy, sporządzając dokumentację budowy i zapewniając właściwy nadzór inwestorski na budowie, jak również wykonanie i odbiór robót budowlanych przez osoby o odpowiednich kwalifikacjach zawodowych. Gmina uzyskała także ocenę Powiatowego Inspektora Sanitarnego o przydatności do spożycia wody z wybudowanego wodociągu publicznego, odpowiadającej wymaganiom sanitarnym określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z 29 marca 2007 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi⁴. W okresie objętym kontrolą, w wyniku realizacji inwestycji

² Dz.U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 ze zm.

³ Dz.U. z 2010 r. Nr 243, poz. 1623 ze zm.

⁴ Dz.U. z 2007 r. Nr 61, poz. 417 ze zm.

wodno-kanalizacyjnych, wskaźniki zwodociągowania Gminy wzrosły z 21,13% w 2007 r., do 25,0% na koniec 2011 r., a wskaźniki jej skanalizowania odpowiednio z 7,65% do 10,05%.

Ustalono jednak, że Gmina z opóźnieniem realizowała zadanie inwestycyjne w miejscowościach Kuty i Przytuły. Zmiana koncepcji miejsca zasilania wodociągu, dokonana na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, wymusiła konieczność opracowania projektu zamiennego na budowę rozdzielczej sieci wodociągowej, co w konsekwencji opóźniło realizację tego zadania o 13 miesięcy. Pomimo tego, do zakończenia kontroli NIK, nie opracowano jeszcze Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia dla tego zadania, co uniemożliwiło ogłoszenie przetargu i wyłonienie wykonawcy robót budowlanych. Nie wywiązano się tym samym ze zobowiązania do przeprowadzenia postępowania o udzielenie tego zamówienia w IV kwartale 2011 r., przyjętego we wniosku o przedłużenie terminu realizacji umowy o dofinansowanie, złożonym przez Panią Wójt do WFOŚiGW. NIK zwraca jednocześnie uwagę, że pomimo tych opóźnień, w czerwcu 2011 r. w Referacie Inwestycji, Planowania Przestrzennego i Ochrony Środowiska realizującym powyższe zadania, zlikwidowano stanowisko ds. inwestycji, funduszy zewnętrznych i promocji.

4. Na realizację dwóch zadań w ramach Programu MASTERPLAN wydatkowano do końca 2011 r. łącznie 3.182,1 tys. zł. Udział środków własnych Gminy wyniósł 1.178,3 tys. zł, a Unii Europejskiej 2.003,8 tys. zł. Pozytywnie należy ocenić opracowanie i wdrożenie „Zasad ewidencjonowania operacji i zdarzeń finansowych i gospodarczych związanych z realizacją projektów i zadań współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej”. Zostały one dostosowane do nowych zasad rachunkowości wynikających z wprowadzonego rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczegółowych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej⁵. Dokumenty księgowe dotyczące wydatków kwalifikowalnych zostały sprawdzone pod względem merytorycznym i rachunkowym oraz rzetelnie ujęte w ewidencji księgowej. Zdarzenia, operacje finansowe i gospodarcze związane z realizacją Programu MASTERPLAN ewidencjonowano na właściwych kontach syntetycznych posiadających indywidualny wyróżnik, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych⁶. Efekty rzeczowe uzyskane w wyniku realizacji zadania inwestycyjnego zostały prawidłowo zaewidencjonowane oraz ujęte w kartach inwentarzowych środków trwałych. Gmina rozliczyła poniesione wydatki z Instytucją Pośredniczącą, która nie zakwestionowała ich kwalifikowalności.

NIK zwraca jednak uwagę na nieterminowe dokonywanie płatności dla wykonawców realizujących poszczególne usługi w ramach tych dwóch zadań. Po terminie określonym w umowach (opóźnienia od 10 do 18 dni) opłacono cztery faktury o łącznej wartości 3.070.985,00 zł. Gmina nie poniosła jednak dodatkowych kosztów tych zaniedbań, gdyż żaden z wykonawców nie dochodził roszczeń z tego tytułu.

5. W ocenie NIK Gmina w sposób nierzetelny rozliczyła realizację dwóch umów, tj.:

- Z 21 października 2008 r. zawartej z Fundacją Ochrony Wielkich Jezior Mazurskich w Giżycku na koordynację dwóch zadań wykonywanych w ramach Programu MASTERPLAN. Pomimo, że nie wyegzekwowano od Fundacji obowiązku monitorowania realizacji poszczególnych zadań projektu we wszystkich jego obszarach (zamówienia publiczne, roboty budowlane, rozliczenia finansowe, sprawozdawczość) oraz udziału w procedurach wyboru wykonawców robót budowlanych dla poszczególnych zadań, to jednak wypłacano jej pełne wynagrodzenie w wysokości 27.559,80 zł.

⁵ Dz.U. Nr 128, poz. 861

⁶ Dz.U. Nr 38, poz. 207 ze zm.

- Z 5 maja 2005 r. zawartej z firmą KOMPLEX-BUD na opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej wraz z uzyskaniem pozwolenia na budowę dla inwestycji „Rozbudowa systemu odprowadzania ścieków w miejscowościach Stręgielek i Krzywińskie”. Gmina wypłaciła z tego tytułu wynagrodzenie w kwocie 66.246,00 zł, pomimo że nie wyegzekwowała od zleceniobiorcy uzyskania pozwolenia na budowę tej inwestycji.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. Wzmocnienie nadzoru nad przebiegiem zadania inwestycyjnego realizowanego w miejscowościach Przytuły i Kuty, a zwłaszcza przyspieszenie wyboru wykonawcy, planowanych dla tego zadania robót budowlanych.
2. Sfinalizowanie ewentualnej zmiany warunków umowy pożyczki z WFOŚiGW w zakresie terminów realizacji oraz rozliczenia objętych tą umową zadań inwestycyjnych.
3. Podjęcie działań dyscyplinujących zapewniających wyeliminowanie przypadków wypłacania wynagrodzeń kontrahentom, którzy nie wywiązali się ze swoich zobowiązań, określonych w zawartych z Gminą umowach.
4. Terminowe regulowanie przez Gminę płatności za zrealizowane na jej rzecz usługi.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Olsztynie, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje od Pani Wójt, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu ich realizacji lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Pani Wójt prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Olsztynie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

Z poważaniem